

GMINA ZDUŃSKA WOLA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
WIELOLETNIEGO PROGRAMU USUWANIA AZBESTU
DLA GMINY ZDUŃSKA WOLA**

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W ŁODZI

**Zadanie współfinansowane ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi**

2010 r.

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ekologii Miast w Łodzi
90-568 Łódź, ul. Lipowa 73

Autor:

Maria Zawadzka-Kos

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1. Podstawa formalna wykonania pracy	4
1.2. Cel i zakres opracowania	4
2. Zawartość, główne cele „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola”	6
2.1. Zawartość i cele Programu	6
2.2. Ocena zgodności kierunków działań określonych w Programie z innymi dokumentami	7
3. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu Prognozy	8
4. Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Zduńska Wola	8
4.1. Informacje ogólne	8
4.2. Obszary i obiekty chronione	10
4.3. Stan środowiska	10
5. Przewidywane zmiany w środowisku	12
5.1. Potencjalne skutki wynikające z realizacji Programu	12
5.2. Potencjalne skutki wynikające z odstąpienia od realizacji Programu	14
6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu	15
7. Rozwiązania alternatywne w stosunku do rozwiązań zawartych w Programie	15
8. Metody analizy realizacji postanowień zawartych w Programie	15
9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	16
10. Streszczenie	17

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa formalna wykonania pracy

Podstawą formalną wykonania opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko dla Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” jest UMOWA NR 100/2010 zawarta w dniu 19. 04. 2010 r. pomiędzy Gminą Zduńska Wola a Ośrodkiem Badawczo – Rozwojowym Ekologii Miast w Łodzi.

Cel i zakres opracowania

Celem analizy oddziaływania „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” (Program) jest określenie prognozowanych skutków środowiskowych jego wdrożenia w gminie.

Zakres przygotowanej prognozy wykonano zgodnie z przepisami zawartymi w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm. *), zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzane w języku niespecjalistycznym.

Ponadto, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

* zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 159, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza uwzględnia uwarunkowania z zakresu ochrony środowiska wynikające z zapisów zawartych w dokumentach wyższego rzędu takich jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z Perspektywą do roku 2016,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (ustanowionym Uchwałą Rady Ministrów Nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. oraz Uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniającą uchwałę ustanawiającą),
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO2010),
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 (PGOWŁ 2011),
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zduńskowolskiego (Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XVII/10/2004 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 26 marca 2004 r.),
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zduńskowolskiego (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII/10/2004 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 26 marca 2004 r.)

- Zmiana Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola (Uchwała Nr 251/XXXVII/2009 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 29 maja 2009 r.),
- Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013 dla Gminy Zduńska Wola (Uchwała Nr 114/XVII/2008 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 27 lutego 2008 r.).

Prognoza uwzględnia informacje zawarte w „Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” (wersja końcowa), Warszawa, Październik 2009.

2. Zawartość, główne cele „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola”

2.1. Zawartość i cele Programu

W „Wieloletnim Programie Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” przedstawiono informacje nt.:

- rodzajów azbestu oraz wpływie na środowisko i zdrowie,
- głównych założeniach i kierunkach działań określonych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”,
- przepisach prawnych dotyczących postępowania z materiałami i odpadami zawierającymi azbest,
- zasadach bezpiecznego postępowania z azbestem,
- bilansie materiałów zawierających azbest znajdujących się na terenie Gminy Zduńska Wola,
- celach Programu, prognozowanych ilości wytwarzanych (usuwanych) odpadów zawierających azbest oraz przewidywanych kosztach ich usuwania i unieszkodliwiania,
- możliwości pozyskiwania środków finansowych,
- monitoringu realizacji Programu.

Podstawowe zagrożenie jest związane z obecnością włókien azbestowych w powietrzu (włókna azbestu wykazują działanie rakotwórcze). Zły stan techniczny płyt azbestowo-cementowych oraz nieprawidłowy sposób postępowania podczas ich demontażu, transportu i składowania powodują uwalnianie do atmosfery znacznych ilości włókien azbestu. Wraz z wdychanym powietrzem pył azbestu przenika do układu oddechowego gromadząc się w płucach, co może przyczynić się do rozwoju choroby (po 20-30 latach). Z tego względu wszystkie czynności związane z usuwaniem materiałów zawierających azbest muszą być dobrze zaplanowane i przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym

zakresie. Demontaż elementów budowlanych zawierających azbest może być prowadzony tylko przez firmy posiadające stosowne decyzje i zaświadczenia kwalifikacyjne w zakresie bezpiecznego postępowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. W Programie w załączniku nr 1 przedstawiono wykaz podmiotów, które uzyskały decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami zawierającymi azbest wytwarzanymi na terenie Powiatu Zduńskowolskiego.

Przeprowadzona w kwietniu i maju 2010 roku na terenie Gminy Zduńska Wola inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest wykazała, że na terenie Gminy znajduje się ok. 2 659,19 Mg wyrobów zawierających azbest. 99,4% wszystkich wyrobów stanowią płyty faliste azbestowo-cementowe wykorzystywane jako pokrycia dachowe w obiektach budowlanych. Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest wykazała, że tylko 1,3 % zinwentaryzowanych materiałów wymaga bezzwłocznego przeprowadzenia wymiany lub naprawy. Na terenie Gminy nie stwierdzono nielegalnych miejsc składowania odpadów azbestowych.

Podstawowym celem Programu jest usunięcie z terenu Gminy Zduńska Wola stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest. Na efektywność realizacji tego zadania będzie miało wpływ stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych i norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz zapewnienie wsparcia finansowego mieszkańcom Gminy Zduńska Wola, w zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa realizacji wymiany pokryć dachowych z płyt cementowo-azbestowych. Wdrożenie Programu przyczyni się do wyeliminowania negatywnych skutków spowodowanych obecnością azbestu w otoczeniu zarówno dla środowiska jak i dla zdrowia człowieka.

2.2. Ocena zgodności kierunków działań określonych w Programie z innymi dokumentami

„Wieloletni Program Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” nawiązuje do:

- Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z Perspektywą do roku 2016,
- Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 –KPGO 2010,
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (PGOWŁ 2011)
- Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zduńskowolskiego,
- Planu Gospodarki Odpadami Gminy Zduńska Wola,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zduńskowolskiego.

Główny cel Programu opracowanego dla Gminy Zduńska Wola – sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy aż do całkowitej jego eliminacji w 2032 roku, w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo zarówno dla ludzi jak i dla środowiska, wraz z towarzyszącymi działaniami w zakresie edukacji ekologicznej, jest zgodny z założeniami ustanowionymi w wymienionych powyżej dokumentach dotyczących ochrony środowiska na szczeblu krajowym, w szczególności z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, a także z dokumentami na szczeblu międzynarodowym/wspólnotowym (Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej, VI Program Działań Unii Europejskiej na rzecz Środowiska).

3. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” została przygotowana zgodnie z zapisami zawartymi w Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Do sporządzenia niniejszego opracowania wykorzystano również uzgodnienia i instrukcje przekazane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Prognozę sporządzono w oparciu o opisowe metody dotyczące charakterystyki zasobów i stanu środowiska. Analizie poddano aktualny stan ilościowy i jakościowy materiałów zawierających azbest oraz proponowane kierunki działań zmierzających do ich likwidacji. Przeanalizowano również uwzględnienie w Programie celów i działań przyjętych w innych dokumentach w tym m.in. w „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. W Prognozie przedstawiono możliwe skutki środowiskowe dwóch wariantów - realizacji ustaleń określonych w Programie oraz brak realizacji Programu.

Podstawowe znaczenie w analizie skutków realizacji będzie miało coroczne monitorowanie wykonanych przedsięwzięć, ujętych w harmonogramie działań na lata 2010-2032.

4. Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Zduńska Wola

4.1. Informacje ogólne

Gmina wiejska Zduńska Wola leży w zachodniej części Województwa Łódzkiego i graniczy z następującymi gminami. Od strony północnej z gminą Szadek, od strony wschodniej z

gminami Łask i Sędziejowice, od strony południowej z gminą miejską Zduńska Wola oraz z gminą Zapolice a od strony zachodniej z gminami Sieradz i Warta. W pobliżu gminy przebiegają ważne drogowe połączenia komunikacyjne o europejskim znaczeniu oraz węzeł kolejowy.

Na terenie gminy znajduje się 41 miejscowości, w tym 31 ma statut sołectwa.

Sołectwa: Annapole Nowe, Annapole Stare, Biały Ług, Czechy, Gajewniki, Gajewniki Kolonia, Henryków, Izabelów, Janiszewice, Karsznice, Kłady, Korczew, Krobanów, Michałów, Mostki, Ochroniew, Ogrodzisko, Opiesin, Ostrówek, Piaski, Polków, Poręby, Pratków, Rębieskie, Suchoczasy, Tymienice, Wojślawice, Wólka Wojślawska, Wymysłów, Zamłynie, Zborowskie.

Gmina Zduńska Wola zajmuje obszar 111 km². W dniu 23. 10. 2009 r. liczba ludności na terenie gminy wynosiła 11 444 a gęstość zaludnienia – 103 mieszkańców na 1 km².

Pod względem morfologicznym teren gminy Zduńska Wola należy do Wysoczyzny Łaskiej, będącej mezoregionem Niziny Południowowielkopolskiej. Jedynie niewielki fragment w okolicy wsi Piaski, leżący w dolinie Warty należy do Kotliny Sieradzkiej.

Teren gminy leży na wysokości ok. 150 m n.p.m. a równinne ukształtowanie terenu stwarza odpowiednie warunki do rozwoju rolnictwa.

Warunki klimatyczne oceniane są jako korzystne lub przeciętne i nie odbiegają od warunków panujących w Polsce Środkowej. Są one również korzystne dla rozwoju rolnictwa.

ponad 65% powierzchni zajmują użytki rolne (w tym przede wszystkim grunty orne i łąki).

Lasy i grunty leśne zajmują ponad 26 % powierzchni gminy.

Cechą charakterystyczną klimatu gminy (tak jak i Polski) jest przejściowość, charakteryzująca się częstą zmianą stanów pogodowych oraz występowaniem sześciu pór roku. Przeważają wiatry zachodnie i południowozachodnie. Średnioroczne temperatury wahają się w granicach 7,6 - 8,0 °C. Roczna amplituda temperatury wynosi ok. 15,5 °C. Średni czas trwania zimy – 80 dni, lata – 98 dni. Średni roczny opad wynosi 555 mm.

Na terenie gminy występują następujące rodzaje gleb: biellicowe właściwe, pseudobiellicowe, brunatne właściwe i wylugowane, czarne ziemie zdegradowane, bagienne, glejowe i mady.

Najlepsze gleby (II i III klasy) występują w okolicach Wojślawic i Korczewa.

Na obszarze Gminy Zduńska Wola prowadzi się wydobywanie kruszyw naturalnych - piasków i żwirów (Mostki, Annapole Stare, Zborowskie) oraz ilów (Dionizów, Krobanów, Ostrówek).

Cały obszar gminy należy do zlewni Warty, dorzeczu Odry, w obszarze zasobowym zbiornika Jeziorsko. Niewielki (1 km) odcinek rzeki Warty stanowi południowo-zachodnią granicę gminy. Pozostałe rzeki stanowiące sieć hydrograficzną to: Pichna (Brodnia) rzeka III

rzędu – prawobrzeżny dopływ Warty, Tymianka rzeka V rzędu – prawobrzeżny dopływ Grabi oraz górne odcinki Niniwki i Szadkówki. Brak większych akwenów wodnych.

4.2. Obszary i obiekty chronione

Na terenie Gminy Zduńska Wola utworzone zostały dwa leśne rezerваты przyrody:

- „Jablecznik” (o pow. 47,3 ha) z zespołami roślinnymi: grąd jodłowy, bór mieszany z jodłą i bór świeży i licznymi roślinami (np. konwalijka dwulistna, mrzanka wonna).
- „Wojśławice” (o pow. 97,3 ha) z rzadkimi kompleksami leśnymi: grąd z jodłą, łęg jesionowo-olszowy, bór mieszany z jodłą. W bogatym poszyciu i runie rosną liczne gatunki chronione (np. wawrzynek wilcze łyko, kopytnik, kwitnący i owocujący bluszcz).

Niewielka część południowych terenów gminy należy do Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki a część terenów na północy gminy należy do Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Występuje również wąwóz (o pow. 3 ha) ze źródłami wysiękowymi na terenie Leśnictwa Piaski.

Na uwagę zasługują też dwa parki z pomnikami przyrody:

- Park dworski w Karsznicach z II połowy XIX w. (o pow. ok. 1,5 ha),
- Park w Wojśławicach (o pow. 5,74 ha).

Na terenie Gminy Zduńska Wola nie występują obszary należące do sieci NATURA 2000.

4.3. Stan środowiska

Podstawowe znaczenie w zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego mają: pyły, dwutlenek siarki, dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory i benzo(a)piren. Największymi emitarami zanieczyszczeń są duże zakłady przemysłowe, znajdujące się w północno-wschodniej części miasta Zduńska Wola. Według danych z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zduńskowolskiego, spośród 15 podmiotów gospodarczych emitujących największe ilości zanieczyszczeń 10 znajduje się na terenie Miasta Zduńska Wola a 4 na terenie Gminy wiejskiej Zduńska Wola (Agros Nova Sp. z o.o. w Tymienicach, PPHU DROMAK s.c. w Porębach, Fabryka Elementów Obuwia s.c. w Opiesinie, Zakład Wędliniarski AVES Sp. z o.o. w Gajewnikach). Na uwagę zasługuje fakt, że emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych zmniejsza się. W okresie grzewczym na poziom

zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym wpływa działalność palenisk domowych i lokalnych kotłowni.

Uwzględniając system oceny jakości powietrza prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, stwierdzono, że na terenie gminy żadna z mierzonych substancji (tlenki azotu, dwutlenek siarki, ozon) nie przekroczyła wartości dopuszczalnej (klasa wynikowa A klasyfikacja ze względu na ochronę roślin).

Klasyfikacja uwzględniająca kryteria ustalone dla ochrony zdrowia wykazała, że w strefie klasyfikacji A znajdują się: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, ołów, benzen i nie przekroczyły one wartości dopuszczalnych. Dopuszczalne wartości zanieczyszczeń przekroczyły: ozon oraz pył zawieszony PM 10.

Podstawowe znaczenie w zanieczyszczeniu środowiska hałasem ma ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 12. Istniejące dwa szlaki kolejowe, ze względu na ograniczenie przewozów kolejowych, mają mniejszy udział jako źródło uciążliwości akustycznej. Źródłami hałasu o mniejszym zasięgu są małe zakłady rzemieślnicze zlokalizowane blisko zabudowy mieszkaniowej. Największa ich liczba znajduje się we wsiach: Czechy, Janiszewice, Opiesin, Ochraniew, Tymienice, Izabelów i Izabelów Mały.

Badania stężeń włókien azbestu w powietrzu przeprowadzone na terenie kraju we wszystkich województwach w latach 2004-2008 (wykonano 5005 pomiarów w 1358 punktach) wykazały, że średnie stężenie włókien azbestu w powietrzu w Polsce wynosiło 549 wł/m^3 (zakres średnich stężeń w poszczególnych województwach wynosił od 247 do 1040 wł/m^3). Przy założeniu, że granica akceptowalna wynosi 1000 wł/m^3 powietrza, stwierdzono, że poziom ten nie został przekroczony w ok. 80% punktów pomiarowych. W Województwie Łódzkim średnie stężenie włókien azbestu wynosiło 857 wł/m^3 a zakres średnich średnich stężeń w punktach wahał się od 115 do $17\,944 \text{ wł/m}^3$.

Stan wód – przez teren gminy przepływają rzeki Warta, Pichna, Tymianka oraz bezimienne ciek. Według danych WIOŚ z 2005 r. wody Warty posiadają jakość III klasy (zadowalającą), przy czym na całej badanej długości występowało zanieczyszczenie wody bakteriami coli typu fekalnego. Rzekę Pichna zaliczono do najbardziej zanieczyszczonego dopływu Warty. Niewystarczający rozwój systemu kanalizacyjnego przyczynia się do przenikania nieczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych.

Stan wód podziemnych jest zagrożony ze względu na ich nadmierną eksploatację oraz wykorzystywanie do celów przemysłowych.

Prowadzony monitoring wód wokół składowiska w Mostkach w 4 piezometrach nie wykazał wystąpienia niekorzystnych zmian spowodowanych składowaniem odpadów.

Wody podziemne na terenie gminy należą do III klasy czystości.

Zagrożenia fauny i flory

Zbiorowiska roślinne narażone są na:

- Wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne.
- Zanik gatunków rzadkich i chronionych.
- Wprowadzanie nowych obcych konkurencyjnych gatunków.

Ważnym dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego jest zachowanie i ochrona istniejących obszarów leśnych.

Inwestycje uciążliwe dla środowiska i zdrowia mieszkańców

Na terenie Gminy wiejskiej Zduńska Wola nie występują inwestycje szkodliwe dla środowiska.

Z inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska należy wymienić:

- Rurociąg wysokiego ciśnienia do przesyłu gazu DN 300
- Linie kolejowe: Łódź-Ostrów Wlkp., magistrala węglowa Śląsk-Gdynia
- Linie o napięciu znamionowym 110 kV
- Droga krajowa nr 14
- 4 zakłady wymienione w powiatowym programie ochrony środowiska
- Miejska oczyszczalnia ścieków
- Komunalne ujęcie wód podziemnych w Opiesinie
- Składowisko odpadów w Mostkach
- Stacje obsługi lub remontowe sprzętu budowlanego, rolniczego lub środków transportu
- Lakiernie.

5. Przewidywane zmiany w środowisku

5.1. Potencjalne skutki wynikające z realizacji Programu

Usuwanie wyrobów zawierających azbest przyczyni się do zwiększenia ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych. Analiza realizacji celów i zadań określonych w KPGO 2010 i PGOWŁ 2011 pozwoliła na zidentyfikowanie dwóch istotnych problemów w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest: brak zachęt ekonomicznych dla właścicieli

wyrobów zawierających azbest do ich demontażu oraz niewystarczająca ilość składowisk przyjmujących wyroby azbestowe.

Przedstawiony w Wieloletnim Programie Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola harmonogram działania na lata 2010-2032 obejmuje m. in.:

- prowadzenie działalności informacyjnej nt. wpływu azbestu na zdrowie i środowisko oraz zasad usuwania wyrobów zawierających azbest,
- przygotowanie bazy danych o ilościach i miejscach występowania materiałów azbestowych oraz jej coroczną aktualizację,
- zapewnienie środków finansowych na wspieranie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- monitorowanie realizacji programu oraz przygotowywanie corocznych sprawozdań z jego realizacji.

Realizacja przedstawionego w Programie harmonogramu działania zapewni:

- systematyczne zmniejszanie ilości wyrobów zawierających azbest aż do całkowitej ich eliminacji, przy czym określono przybliżone wartości ilości wytwarzanych (usuwanych) odpadów zawierających azbest dla Gminy Zduńska Wola na:

- 744,57 Mg – od 2009 do 2012 r,
- 930,72 Mg – od 2013 do 2022 r.,
- 983,90 Mg – od 2023 do 2032 r.

- bezpieczne dla ludzi i środowiska przeprowadzanie demontażu materiałów azbestowych oraz unieszkodliwianie powstałych odpadów poprzez składowanie na obiektach przystosowanych do tego celu,

- poprawę stanu środowiska oraz stanu zdrowotnego mieszkańców Gminy,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy w zakresie prawidłowego zagospodarowania materiałów zawierających azbest,
- prowadzenie nadzoru nad właściwym postępowaniem z wyrobami zawierającymi azbest,
- modernizację obiektów budowlanych a w efekcie poprawę wyglądu estetycznego obszaru Gminy.

Główną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest deponowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych. Według informacji zawartych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” w Województwie Łódzkim znajdują się dwa składowiska odpadów zawierające azbest. W Jadwinówce (Powiat Radomszczański) oraz na kwaterze odpadów niebezpiecznych na składowisku Bagno-Lubień (Powiat Bełchatowski). Składowisko Bagno-Lubień wykorzystywane jest tylko przez właściciela.

Według danych zawartych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” obecnie nie są przygotowywane w województwie nowe składowiska na odpady azbestowe. PGOWŁ 2011 planuje budowę kwatery na odpady azbestowe w ZZOK Krzyżanówek (Powiat Kutnowski), dalszą rozbudowę składowiska w Jadwinówce oraz budowę nowego składowiska odpadów azbestowych w miejscowości Zapady (Powiat Skierniewicki).

Na terenie Gminy Zduńska Wola nie znajdują się składowiska odpadów zawierających azbest, jak również nie jest planowana budowa tego typu obiektu w najbliższych latach. Potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska będzie efektem realizacji zadań związanych z usuwaniem materiałów azbestowych.

Przewiduje się, że działania związane z sukcesywnym usuwaniem odpadów zawierających azbest będą miały pozytywny wpływ na: powietrze, gleby, zasoby leśne, zwierzęta i rośliny, różnorodność biologiczną, krajobraz i zdrowie ludzi. Nie będą miały wpływu na wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Wdrożenie Programu nie stworzy zagrożenia dla obszarów i obiektów objętych ochroną prawną. Stanowi również element realizacji polityki proekologicznej Państwa, Województwa Łódzkiego, Powiatu Zduńskowolskiego i Gminy Zduńska Wola w warunkach zrównoważonego rozwoju. Program jest zgodny z założeniami „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 15 marca 2010 r.

Ocenia się, że realizacja zamierzeń Programu nie spowoduje negatywnych oddziaływań o charakterze bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym, stałym i chwilowym na obszary chronione i obiekty zabytkowe.

5.2. Potencjalne skutki wynikające z odstąpienia od realizacji Programu

Brak realizacji „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” przyczyni się do:

- niespełnienia celów i założeń określonych w przyjętych dokumentach na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym,

- zanieczyszczenia środowiska (głównie powietrza atmosferycznego) pyłem zawierającym włókna azbestowe, co stanowić będzie potencjalne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi,
- degradacji krajobrazu.

Biorąc pod uwagę skalę ilościową oraz duże rozproszenie występowania odpadów zawierających azbest na terenie Gminy, brak monitoringu prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi azbest (szczególnie obejmującego indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem) stworzy duże potencjalne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi. W efekcie może dochodzić do gromadzenia powstałych nieodpowiednio zabezpieczonych odpadów azbestowych w nielegalnych miejscach (będą pojawić się „dzikie składowiska” odpadów azbestowych).

6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu

- Ograniczanie wpływu materiałów zawierających azbest z naruszoną strukturą włókien i dużymi uszkodzeniami, z oceną – I stopnia pilności, poprzez stworzenie właścicielom warunków do jak najszybszego ich usunięcia (wsparcie finansowe).
- Prowadzenie monitoringu prac związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem materiałów zawierających azbest, zapewniającego prowadzenie działań w tym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Rozwiązania alternatywne w stosunku do rozwiązań zawartych w Programie

Warunkiem prawidłowej realizacji zadań dotyczących usuwania wyrobów zawierających azbest zaproponowanych w Programie jest wdrożenie i monitoring zadań określonych w harmonogramie. Nie ma możliwości przedstawienia rozwiązania alternatywnego zapewniającego sukcesywną redukcję materiałów azbestowych aż do ich całkowitej eliminacji.

8. Metody analizy realizacji postanowień zawartych w Programie

W Programie przedstawione zostały podstawowe wskaźniki monitorowania w tym m.in.:

- masa wytworzonych odpadów zawierających azbest (Mg/rok),
- masa wytworzonych odpadów azbestowych poddanych unieszkodliwieniu (Mg/rok),
- stopień usunięcia wyrobów zawierających azbest (%),
- wykorzystanie środków finansowych zaplanowanych na realizację Programu
- liczba i rodzaj prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych.

Zgodnie z przedstawionym harmonogramem działań co roku powinny być opracowywane sprawozdania z realizacji Programu.

9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Gmina wiejska Zduńska Wola położona jest w zachodniej części Województwa Łódzkiego, w dużej odległości od granic państwa. Z tego względu nie przewiduje się możliwości transgranicznego działania, związanego z realizacją „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola”.

10. Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko „Wieloletniego Programu Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” została opracowana przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ekologii Miast w Łodzi, na zlecenie Gminy Zduńska Wola zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Celem Prognozy jest ocena oddziaływania na środowisko celów i działań określonych w Wieloletnim Programie Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola. Do najistotniejszych działań przewidzianych do realizacji w Programie zaliczono m.in.:

- systematyczne zmniejszanie ilości wyrobów zawierających azbest aż do całkowitej ich eliminacji w 2032 roku,
- prowadzenie działalności informacyjnej na temat wpływu azbestu na zdrowie i środowisko oraz zasad usuwania wyrobów zawierających azbest,
- monitorowanie realizacji Programu oraz przygotowywanie corocznych sprawozdań z jego realizacji,
- zapewnienie środków finansowych na wspieranie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Realizacja Programu przyczyni się do sukcesywnego zmniejszania się ilości wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zduńska Wola aż do całkowitej ich eliminacji, co wpłynie na poprawę stanu środowiska oraz stanu zdrowotnego mieszkańców Gminy.

Przeprowadzanie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie nie wpłynie negatywnie na obszary objęte ochroną. Potencjalne oddziaływanie negatywne na środowisko i zdrowie ludzi spodziewane jest w przypadku braku realizacji działań przewidzianych w Programie.

Reasumując należy stwierdzić, że cele i działania zaproponowane w „Wieloletnim Programie Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” będą sprzyjać ochronie środowiska oraz zmierzają do ograniczenia negatywnego wpływu azbestu na środowisko, co przyczyni się do poprawy ekologicznych warunków życia mieszkańców Gminy Zduńska Wola.